

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznani (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 224.

V Ljubljani, v petek 2. oktobra 1891.

Letnik XIX.

Cesar v Pragi.

Praga, dné 29. septembra.
(Konec.)

Včeraj, v praznik deželnega patrona sv. Vavrlava, je ob 11. uri v velebramu sv. Vida kardinal-nadžkof grof Schönborn daroval dvorno sv. mašo. Asistirali so mu trije škofje: kraljevograški škof dr. Hais, ljitomeriški škof Schöbl, budjevojski škof dr. Rha, in vsa kapiteljska duhovščina. Petje je vodil prof. Foerster.

Ko je kardinal stopil pred oltar, vstopil je cesar v oratorij s svojimi tremi generalnimi pribočniki. Cesar je ostal pri celi sv. maši, cerkev je bila natičena.

Po obedu je obiskal Staro mesto, javna poslopja, zavode i. dr., dalje Žižkov in Karlin. Ob 8. uri je bila slavnostna predstava v novem nemškem gledališču. Predstavljali so opero „Cavalleria rusticana“ in spevoigro „Na Vrbskem jezeru“ od Košata.

In zatem, ko je cesar sinoči bival v gledališču, se je kraljevska Praga potapljala v ogromnem — morju lučic; po ulicah, osobito glavnih, bilo je tako jasno, kakor opoldne poletnega solnčnega dné. Ni je bilo hiše v Pragi, počenši od ponosne palače do predmestne kolibe, da ne bi gorela luč na oknu.

Pero moje je preslabo, da bi le približno mogel opisati veličajno krasoto te razsvetljave po mestu. Samo na mestnih hišah praške občine je gorelo — 15.000 sveč! Kaj še le ornamenti, kandelabri, triangleri, solnce, transparenti i. dr. Skratka, razsvetljava je bila tako veličajna, krasna in presenetljiva, da Praga še nikoli ni plamtela v tako bajnokrasni razsvetljavi v slavnostnih dnevih, kakor sinoči. Smelo rečem, da je bilo na nogah po mestu šetajočih ljudij 200.000.

Kakor pojav ali obrazek iz „Tisoč in jedna noč“, je bil Zofijski otok sredi Veltave. Nehoté sem se spomnil krasne benečanske noči povodom poslednje slavnosti „Matice školske“ na veltavskih otokih. Ves otok je bil potopljen v mesečni odsev električne svetlobe. Ves breg otoka je bil pokrit s pestrobarvenimi svetilkami in kot lilije belimi lampijoni, katere so se globoko zrcalile pod globino Veltave.

In „srebrpena“ Veltava je bila sama bajni pojav. Po temni gladini zibali so se mali čolnari in velike ladje, na kojih so gorele ognjene piramide pisanih lampijonov, po gladini veltavski pluli so ti beli lampijoni kakor goreči labudi.

Nj. Veličanstvo, vračajoč se iz gledališča po glavnih in najživejših praških ulicah na Gradčane, ni mogel dosti prehaliti te razsvetljave.

Danes bode delil cesar ob 10. uri avdijence. Popoldne obišče Malo stran, mesto Smichov. novo muzejsko poslopje in Kraljevo Vinograde. Zvečer ob 8. uri bakljada in serenada pred cesarjem na Gradčanih.

Doslej je izložbo obiskalo vkupe 2.061.132 oseb. V nedeljo po 5. uri počil je glas o dovršenju družega milijona. Gromovito rajanje in veselje polasti se ljudstva, navdušeno pozdravljanje novega zmagonosnega koraka v izložbi. Toda, žal, tedaj je ostal dvamilijonski obiskovalec izložbe neznan, kakor običajni smrtnik, brez fanfar in slavja. Drugi milijon! To pomeni mnogo, več, nego morem povedati s priprostimi besedami; to je zopet dokaz neskončne, iskrene ljubezni in navdušenosti češkega ljudstva do izložbe, kot do dela vsega naroda!

Vsi češki in češko-moravski listi pozdravljajo v navdušenih člankih cesarjev poset. „Čech“ završuje članek svoj „Vitej nam!“ nastopno: „Toda i trenutje, v kojem je dospel cesar in kralj naš v Prago, je pomenljivo. Dospel je k nam k prazniku

sv. Vavrlava, prednega patrona češkega, čegar ime nosi vera, jezik in češka krona. Vera, jezik in krona so svetovavrlavski.

Ta trojica je nerazdružljiva v nerazdružljivi deželi. Praznik, h kojemu je prišel k nam naš cesar in kralj, krepi nas v nadeji, da bomo v zlic vsem oviram, za koje pa ne more vladar, z božjo pomočjo čakali še ta radostni dan, ko se zablesti na njegovi glavi sveti simbol dostojnosti in kraljevske oblasti v blagor in srečo kralja in vsikdar zvestega naroda. Vladarjev shod z narodom v Pragi opravičuje naše najboljšje nadeje. Dal to Bog!

Shod „Katol. polit. društva“ v Žužemberku.

Govor deželnega poslanca Ig. Žitnika.

(Dalje.)

Sicer spada šolsko vprašanje v državni zbor, deželni zbor ima v tem vprašanju le to pravico, da dovoljuje troške za šole. Vendar se mi zdi umestno, da o tem izpregovorim nekaj besed.

Mnogokrat se čuje in bere, da smo mi duhovniki nasprotniki šole, da oviramo in zatiramo ljudsko izobraženje itd. A če je katera trditev neresnična, gotovo je ta. Saj so prve čase le duhovniki poučevali ljudstvo, kolikor je to bilo mogoče po razmerah. Tudi dandanes ga ne dobite duhovnika, ki bi rekel, naše ljudstvo ne potrebuje boljše omike, ne sme znati brati, pisati, računati itd. A nekaj družega je, čemur se upiramo, kar bi radi popravili, to so sedanje šolske postave, katere so naredili nam neprijazni nemški liberalci v državnem zboru, in sicer po jednom kopitu za ljudske šole po deželi in po mestih.

Te postave zahtevajo, da se otroci učé raznovrstnih stvari. Naravnost izpovem, da je prav in lepo, če se mnogo naučé; čim več človek zna, tem

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Voz je zavil po peščen poti in obstal pred durmi, po angleškem načinu zidane, ljubke vile.

„Ah, sedaj smo tu“, vsklikne tujka; „izstopite, ljuba moja!“

Nato tujka dvigne težko kladivo hišnih duri ter ga spusti, da glasno udari na duri. Kmalu se zaslišijo koraki, vrata se odpro in pred sobo zagledajo žensko, suhe, visoke postave. Sovražnim pogledom merila je Zaliko, zaprla zopet duri ter ju peljala visoko gori po stopnicah, v sobico pod streho; tu notri ni bilo razven postelje, mizice in dveh stolov, nikake oprave.

„Ležite in zaspate, ljuba moja“, pravi jej tujka; „gotovo ste trudna; spite, kakor dolgo hočete! Jutri vas bodem predstavila svakinji.“

Ko je ostala Zalika sama, ozré se po sobi, da bi videla kako versko znamenje, — a zaman; poklekne tedaj k postelji in moli dolgo, dolgo.

Že je mislila se vléči, ko zasliši od spodaj zveneče smejanje. Izmej glasov dirnul jo je najbolj neprijeten moški glas. To smejanje v hiši med rodbino, kojoj je nesreča obiskala, jo je silno prestra-

šilo in rodilo jej vsakovrstne misli. Varno je zaprla duri in legla v postelj. Dolgo ni mogla zaspiti, slednjič jo premaga utrujenost.

Ko se je v jutru zbudila, bilo je že popolnoma svetlo. Hitro je vstala, opravila se in odmolila; pospravila soho in odprla okno. Sedaj zapazi, da vila stoji na bregu, s kojega se vidijo površja slavnostnih killarnyških jezer. Zamišljeno v ta razgled, ki jej je vzbudil dolgo vrsto spominov, zdrami trdo trkanje na duri in oduren glas dekleta, ki je vpila: „Pridite doli, gospa vas čakajo!“

„Takoj grem!“ odgovori Zalika. Nato se pokriža, kakor mornar, predno se s palube svoje potapljačice se ladije spusti v hladno valovje ter sledi godrnjajoči dekli.

„Tukaj!“ pravi dekleta in pokaže na vrata v pritličju; „a prijazna bodite z otroki!“

Porogljivim nasmehom odide.

Zalika potrka.

„Notri!“ odgovori nekdo.

Ona odpre in zagleda gospo kakih petinštiridesetih let, strogega, voglastega obličja.

Sedela je poleg kamina in brskala ježno po žrvjavi. Na vsaki strani poleg nje sedeli sta mladi deklici; jedna suha kakor trska, druga okrogla, rejena, kakor polh.

„Ah, ali ste vendar tu?“ pravi gospa, ne da bi se bila obrnila; „to ni slabo, mislila sem, da boste ves dan v postelji.“

Jedna hčerk se glasno, iz vsega grla zakrohota, druga stopi pred Zaliko ter jo meri od nog do glave.

„Vaša gospa svakinja dejala je, naj ostanem v sobi tako dolgo, da me bo poklicala.“

Dekle se še bolj krohotá.

„Prvič nimam nobene svakinje, drugič ne navade, da bi si dajala take osebe predstavljati“, odgovori ljubeznjiva gospa; „menda veste moje ime?“

„Gospa Murfington, tako sem slišala“, šepetá Zalika.

Dekleti se spogledati, — njih mati pa nadaljuje: „Gotovo je ta stvar brezumna! Ali ne veš, da sem gospa Emilija Blumfield?“

„Emilija Blumfield!“ dé osupla Irka.

„Gospa Emilija, pomni! Saj vendar nisva skupaj krav pasli!“

„Potem, gospa, je tu zmota in prosim vas oproščenja! Prišla sem v službo gospe —“

„Murfington, kaj ne? No, da veste, gospa Marder vas je imela le za norca; v Killarny-u ni nobene Murfington. Vzeli smo vas iz workhouse-a te zato, da bote hišina mojim hčeram, ako ste sploh sposobna za to.“

„Obžalujem, ako me je nalagala gospa, ki sem jo imela za pošteno ter me pripeljala v hišo onega, ki je tako strastno preganjal mojo rodbino; javljam vam, da v tej uri zapustim vašo hišo!“

laglje si more pomagati, bodisi kmet ali obrtnik, da ga vsakdo ne prodá. Ali le pridni otroci se naučé vsakega nekaj, kar pa je za vsakdanje življenje najpotrebnejše, tega ne v zadostni meri.

Sam sem imel priliko nad dve leti skušati, da otroci, ki so že peto ali šesto leto hodili v šolo, neso sploh znali toliko gladko brati, da bi se n. pr. mogli sami učiti po bukvah. In to tudi drugače ni mogoče.

Vprašam Vas, ali morajo otroci po deželi jedno ali dve uri daleč ob slabem vremenu, v hudi zimi itd. tako redno hoditi v šolo, kakor po mestih in večjih trgih, kjer imajo šolo pred nosom? In če otrok zamudi vsak teden po nekaj ur, ali naj učitelj z vsakim posebej zopet ponavlja, kar je učil prejšnje dni? In po nekaterih krajih, — če je povsod tako, tega ne vém, — imajo učni čas zaradi mnogih predmetov tako razdeljen, da se na vsake pol ure kaj drugega uče. Kdor je hodil v šolo v najnovejšem času, sam vé, da učitelj komaj prične s kako stvarjo, in mora že zopet drugo pričeti. In tako se otroci v obče, — jaz ne rečem, nobeden, — ne naučé prav dobro najpotrebnejših stvari, kakor so branje, pisanje, računstvo itd. Toda vedite, da tega niso krivi sploh učitelji, ker ti morajo to storiti, kar jim velewa postava. Mnogo pa so krivi tudi zanikerni stariši, ki večkrat brez potrebe zadržujejo otroke doma.

Glavni vzrok, da nismo zadovoljni s sedanjo šolo, pa je ta, ker je medverska (interkonfesionalna), ali kakor se večkrat sliši, brezverska. S tem pa ni rečeno, da v šolah učé brezverstvo, kakor naši nasprotniki z namenom tolmačijo to besedo, ampak sedanje postave dovoljujejo, da otroci raznih veroizpovedanj sedé skupaj v eni in isti šoli. In tako se je prigodilo, da so v neki nemški šoli, kjer je bila velika večina katoliških otrok, prepovedali moliti očenaš zaradi malega števila židovskih otrok, v neki drugi šoli prepovedali molitev „Češćena si Marija“ zaradi protestantovskih otrok. Tudi je bila ukazana v šolah taka molitev, da bi se ne pohujšali nekatoliški z otroci. S kratka: Otroci se morajo v šolah ločiti po veroizpovedanju, to je, kar moramo katoličani vedno zahtevati. Saj s tem drugim ne delamo nobene krivice, ampak zahtevamo pravično stvar, ker po ustavnem zakonu (člen 14.) je zagotovljena popolna verska svoboda. Ali ta verska svoboda po javnih ljudskih šolah je po sedanjih postavah nemogoča v onih krajih, kjer prebivajo ljudje raznih veroizpovedanj. Kdor pa nosi šolska bremena, ta ima po svojih zastopnikih tudi pravico zahtevati, da se šole tako vravnajo, kakor je prav in koristno za ljudstvo in državo.

Zato so lansko leto avstrijski škofje v šolski komisiji gospodske zbornice na Dunaju izročili izjavo, v kateri kot višji duhovni pastirji zahtevajo, da se otroci bodo versko pravno vzgajali ne po nauku premenljivih šolskih mnenj, temveč po nepremenljivih načelih svete vere, in da otroci ne bodo izurjeni samo v znanostih in ročnostih, ki so potrebne za to življenje, ampak da morejo doseči tudi svoj

večni namen; to je podlaga za odgojo v resnici poštenih ljudi in članov države in cerkve.

Naši državni poslanci morajo za katol. otroke zahtevati katoliške šole, v katerih ne bi bili namešani tudi otroci drugih veroizpovedavanj, kot židje, protestantje itd. V katoliških javnih ljudskih šolah morajo biti vsi učitelji katoličani, izobraženi na katoliških učiteljskih. Krščanski nauk naj se v teh šolah s sodelovanjem učiteljev razširi, drugi poduk pa tako vravna, da ne bodo katoliški otroci slišali kaj spodtakljivega. Končno so zahtevali škofje, da mora katoliška cerkev gledé na nadzorstvo imeti priliko, da varuje verski značaj šole in ga pospešuje po svojih zakonito nastavljenih organih.

To je s kratkimi besedami takozvana verska šola, proti kateri je tudi med nami Slovenci toliko nasprotnikov. Nekateri ugovarjajo, češ, saj je pri nas šola verska, to je katoliška. Hvala Bogu, da je naše ljudstvo čisto katoliško, a da se kot tako tudi ohrani, da obvaruje trdno svojo vero, treba je mladini že v prvih letih vcepjati v nežna srca krščanske resnice, ker ljudstvo brez vere se ne boji Boga, in če se Boga ne boji, tudi ne spoštuje državnih in deželnih postav, tako ljudstvo propada. S tem je vse povedano. Naravnost izpovem, da sem prijatelj učiteljskega stanu, ker je spoštovanja vreden, in da ne dolžim v obče učiteljev zaradi sedanje šole, a trdim, da tisti neso pravi prijatelji našega vernega slovenskega ljudstva, ki se upirajo verski šoli.

Smešno pa je, kdor trdi, da zahtevamo, naj naj bodo učitelji „mežnarji“, hlapeci duhovnikov itd. Tak le kaže, da ne vé, kaj govori, ali pa je čez mero ošaben. Res slabe so plače ljudskih učiteljev in jaz bil bi med prvimi, ki bi jim privoščil boljši zaslužek, ali dežela naša je tako revna, da mora gledati na vsak novec, kam da ga obrne, da ne zviša deželnih priklad, ki so že tako velike.

(Dalje sledi.)

Imenik podružnic družbe svetega Cirila in Metoda.

(Dalje.)

13. **Selška na Gorenjskem:** 1. Fran Šlibar, posestnik; 2. Jožef Grošelj; 3. Miha Bergant. Letnikov 25, skupaj 25. Gld. 31-60.
14. **Loškopotoška:** 1. Anton More, farni administrator; 2. Fran Golmajer, nadučitelj; 3. Fran Kovač, trgovec. Nam.: 1. Fran Kadunc, administrator v Dragi; 2. J. Knave, posestnik v Loškem potoku; 3. Pavel Turk, župan v Dragi. Ustanovnikov 12, letnikov 50, podpornikov 22, skupaj 84. Gld. —.
15. **Škofja Loka:** 1. Blaž Mohar, posestnik; 2. —. 3. Lovro Sušnik. Namestniki: 1. Ivan Tomažič, mestni župnik; 2. Avgust Sušnik. Ustanovnikov 7, letnikov 17, skupaj 24. Gld. 80-90.
16. **Železniška:** 1. Jakob Mrak, župnik; 2. Jak. Dermota; 3. Martin Klopčič. Namestniki: 1. Fran Demšar; 2. Fran Oblak; 3. Anton Klemenčič. Letnikov 14, podpornikov 12, skupaj 26. Gld. 13-15.
17. **Postojnska:** 1. Fric Vičič, nadžupan; 2. Fr. Zakrajšek, kaplan v Postojni; 3. Jak. Dimnik, učitelj. Namestniki: 1. Alojzij Kraigher, trgovec; 2. Fran Padar, c. kr. logar; 3. Rihard Šeber, tiskar. Ustanovnikov 25, letnikov 36, skupaj 61. Gld. 26-90.
18. **Blejska okolica:** 1. Josip Razboršek, dekan v Gradu; 2. Josip Žirovnik, nadučitelj v Gorjah; 3. gospod. T. Strlič,

„Ostala boste tu, dokler se mi bode zljubilo in svetujem vam, da se ne obnašate previsoko, ker se ne spodobi za izmeček workhouse-a.“

„Še manj se spodobi, da me tu zasmehujete!“ dé vzburljena Zalika; „revna sem sicer, a imam dobro vest in vém svojo čast si ohraniti!“

„Kakor vsi tvoji rojaki!“ róga se gospa Emilija. „Dobro vémo, kakšno čast ima nevesta ubijalca; veseli me, da ti morem to povedati. Védi pa tudi, da si tako dolgo moja jetnica, da mi plačáš zadnji krajcar, ki sem ga izdala za tvojo obleko in potovanje!“

„Jetnica, jaz?“ pravi Zalika; „videli bomo!“ Gospa Emilija stopi pred njo, ko hoče k vratom.

„Pusti jo, naj gre!“ oglasi se gospod Jan Pressmann v sosedni sobi; „pusti jo, saj ne bo daleč prišla!“

„Strašljiveci!“ zakliče Irka, „držite me, ako me smete!“ In šla je iz sobe. Zunaj pa so bile hišne duri zaprte in vsa okna opažena z železjem. Obupna sede na tla v veži.

Jan Pressmann dél je roki križem in porogljivo se smejal.

„O Peter, Peter, ti me bodeš maščeval!“ zdi huje sirota.

„Ali se boš udala brezumnica?“ vpraša Pressmann.

„Nikdar!“ zakliče Zalika z dirjo odločnostjo.

„Pa jej odprite, divja je, nas bo popála“, dé Pressmann dekli. Dekla odpre in Zalika plane, kakor brezumna skozi duri proti vrtnim durim. Tam sta sedela dva moža in pušila. Ko se jima bliža Irka, vstaneta ter stopita na pot.

„Za božjo voljo, pustita me ven!“ prosi Zalika in sklene roki.

„Nemogoče, povelje imava, dekle!“

„Oh gospod, ako imate otroke, pri ljubezni, ki jo imate do njih, rotim vas, pustite me, da rešim naše otroke! Nič hudega nisem storila, gospoda!“

„Nemogoče!“

„Tedad sem jetnica!“

„Da, jetnica lorda Pilfererja, v varstvu njegovega agenta!“

„Ni mogoče! Imeti morate pismeno povelje!“

„Tukaj je!“ pravi redar in je pokaže siroti.

Zalika hlastno pregleda vrstice, strašno zavpije in onesvestena pade na tla. Mož sta jo odnesla v hišo.

„Nesita jo gori v sobo!“ ukaže agent hladno. Nadejam se, da jej bo pouk koristil.“

Malo dni pozneje prejel je Peter v Dublinu od doktorja Irvinghtona sledeče vrstice:

„Danes popoldne ob 3. uri čakajte me pri obelisku Wellington-ovem v parku.“ (Dalje sledi.)

učiteljica; Nam.: 1. Janez Berlec, župnik; 2. Fran Rus, nadučitelj; 3. Katarina Drol, učiteljica. Ustanovnikov 5, letnikov 44, skupaj 49. Gld. 80-00.

19. **Trnovo-Bistrica:** 1. Ivan Vesel, dekan v Trnovem; 2. Ivan Strnad, kapelan; 3. Ziga Eurlan, davčni uradnik v Bistrici. Namestniki: 1. Juraj Strucelj, c. kr. okrajni sodnik v Bistrici; 2. Josip Kostanjevec, učitelj v Trnovem; 3. Fr. Samsa, diurnist v Trnovem. Skupaj 50. Gld. —.
20. **Senožeška:** 1. Ignac Okorn, župnik; 2. Hinko Kavčič, deželni poslanec v Razdrtem; 3. Anton Jemec, kapelan. Namestniki: 1. Janko Rahne, c. kr. notar; 2. Iv. Trošt, učitelj; 3. Josip Meden, posestnik. Ustanovnikov 6, letnikov 37, podpornikov 12, skupaj 55. Gld. 32-90.
21. **Premška:** 1. Nik. Križaj, župnik; 2. Pet. Cebin, nadučitelj; 3. Fran Znidaršič, trgovec. Ustanovnikov 5, letnikov 16, podpornikov 17, skupaj 38. Gld. 10-00.
22. **Pivka s sedežem v št. Petru:** 1. Matej Sitar, duhovnik v št. Petru; 2. Stefan Jelenec, učitelj v Trnji; 3. Mihael Kalan, nadučitelj v št. Petru. Nam.: 1. Fran Grosnik, vikar v Zagorji. Ustanovnikov 22, letnikov 52, skupaj 74. Gld. 40-00.
23. **Idrija:** 1. Alojzij Novak, učitelj; 2. Anton Levstek, učitelj; 3. Fran Lapajne, trgovec. Nam.: 1. Fran Kos; 2. Valentin Lapajne, trgovec. Pokrovitelj 1, ustan. 11, letnikov 24, podpornikov 12, skupaj 48. Gld. 14-30.
24. **Zatičina-Višnja gora:** 1. Jakob Raspočnik, župnik v Višnji gori; 2. Janko Škrbinec, nadučitelj; 3. Jožef Škof, posestnik v Višnji gori. Namestniki: 1. Primož Ribnikar, župnik v Zatičini; 2. Fran Kovač, učitelj v Zatičini; 3. —. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 13, letnikov 20, podpornikov 8, skupaj 42. Gld. 26-00.
25. **Brdski sodniški okraj:** Ivan Vrhovnik, župnik; 2. Janko Krsnik, graščak; 3. Ivan Janežič, nadučitelj v Dobu. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 8, letnikov 61, podpornika 2, skupaj 73. Gld. 59-21.
26. **Poljanska dolina:** 1. Jernej Ramoveš, župnik v Poljanah; 2. Val. Šubič, podobar; 3. Fran Grošelj, posestnik. Namestniki: 1. Fran Petrovčič, župnik na Trati; 2. Radivoj Rant, učitelj; 3. Alojzij Giacomini. Ustanovnikov 3, letnikov 41, podpornikov 11, skupaj 55. Gld. 70-.
27. **Meniševska, sedež Begunje pri Cerkljah:** 1. —. 2. Josip Žirovnik, nadučitelj; 3. T. Bonač, posestnik. Namestniki: 1. Juraj Meden, posestnik; 2. Fr. Otomčar; 3. Josip Meden. Ustanovnikov 10, letnikov 26, podpornikov 5, skupaj 41. Gld. 15-00.
28. **Črnomeljka:** 1. Fran Šetina, učitelj; 2. R. Justin, učitelj; 3. Janko Schweiger, posestnik. Ustanovnikov 5, letnikov 34, podpornika 2, skupaj 41. Gld. 29-50.
29. **Vipavska:** 1. Mat. Erjavec, dekan; 2. Rud. Dolenc; 3. Radoslav Silvester. Namestniki: 1. St. Tomšič; 2. M. Arko; 3. Anton Hrovatin. Ustanovnikov 16, letnikov 39, skupaj 55. Gld. 25-00. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. oktobra.

Notranje dežele.

Cesar na Češkem. Pri vsprojemu senata češkega vseučilišča je cesar jako natančno povpraševal o napredku te visoke šole. Izrekel je svoje veselje, da je vseučilišče tako dobro obiskano. Povpraševal, če je z vsem potrebnim preskrbljeno. Naglašal je posebno važnost avstrijskega državnega prava in avstrijske zgodovine. Proti profesorju dr. Gebauerju je omenil cesar, da je učenje slovanskega jezikoslovja pač težaven predmet, ker je poslednji čas ta znanost tako narasla. Z rektorjem češkega vseučilišča se je pogovarjal posebno o tem, da bi bilo treba osnovati stolico o kmetijskih melioracijah.

Mladočehi. Shod mladočeških zaupnikov je sklenil pospeševati slovansko idejo v vseh notranjih in vnanjih vprašanjih, brezpogojno držati se državnega prava in pobijati dunajske punktacije. Nekateri govorniki so grajali Masarikovo samovoljno postopanje in mu priporočali, da naj se pri javnih govorih drži gori omenjenih načel mladočeške stranke.

Vnanje države.

Srbija. Pri shodu radikalcev v Zajčaru ni šlo tako gladko, kakor javljajo vladna glasila. Posebno pristaši kmetkega vodje Ranka Tajsća so napadali Ristića in druge ministre. Radikalni vodje so preveč obetali, ko so bili še v opoziciji. Govorili so, da bodo odpravili skoro vse davke, če pridejo na krnilo. Sedaj pa imajo res oblast v rokah, ali davki se pa neso še nič znižali. Naravno je torej, da posebno kmetje nemajo več posebnega zaupanja v radikalne vodje. Pasić je bajé v Zajčaru celó spoznal, da se dolgo ne bode mogel obdržati. Odstopil bode bajé, predno se snide skupščina, in sestavilo se bode novo začasno radikalno ministerstvo. Pasić se nadeja, da se bode novo ministerstvo kmalu obrabilo, potem pa pride zanj zopet čas.

Rusija. V Rusiji osnujejo dva nova voja, katera se bodeta nastanila ob zapadni meji. S to naredbo se pa vojska ne bode posebno pomnožila, pač pa se bodo vojne sile pomaknile na zapad. V nova dva voja bodo uvrstili jedno divizijo, ki je sedaj v Peterburgu, in jedno, ki je sedaj na Kavkazu. Tri nove brigade bodo pa premenili v divizije. Rusija zares zbira na zapadu armado, kakor bi se že imela začeti vojna. Čudno je, da posebno s Kavkaza vojake predstavljajo na zapad. Rusi morajo pač imeti kako zagotovilo, da jih ob vojni Turki ne napadejo, drugače bi ne jemali vojakov od turške meje v Aziji.

Francoska mornarica. Važno je omeniti sedaj, ko je papež izdal okrožnico proti dvoboju, da v francoski mornarici dvoboj ni znan. Francoski pomorščaki so najboljše čete, če tudi se njih častniki ne pobijajo v dvobojih, kakor drugi vojaki. To je pač dovolj jasen dokaz, da tudi pri vojakihi lahko izhajajo brez dvoboja in da je to le

grda razvada, ki pa nikakor ne povzdiguje vojaškega duha. Omeniti je še, da so francoski pomorščaki verni. Častniki strogo pazijo na to, da vojski opravljajo vse cerkvene dolžnosti.

General Boulanger. Kakor že poročano, ustrelil se je v sredo opoldne znani francoski general Boulanger v Bruslju na grobu neke ženske, ki ga je prej podpirala z denarjem. Rodil se je leta 1837 v Rennesu, kot vojak je bil v boju s Kabili v Algiru prvokrat ranjen; leta 1859 je bil v vojski na Italijanskem, pozneje na Kitajskem, in v zadnji vojski proti Nemčiji. Leta 1881 je v Ameriki zastopal Francijo ob stoletnici Zedinjenih držav. S tem se je pričelo njegovo politično delovanje. Ko se je vrnil iz Amerike, bil je imenovan za ravnatelja pešstva v vojnem ministerstvu. V tej službi je mnogo storil za vojsko, ali več se je pečal s političnimi intrigami. Začel je razširjevati svoje životopise mej prebivalstvom. Ko je 1884. leta postal divizijski general, so ga poslali za poveljnika v Tunis. Tudi sedaj ni pozabil političnih načrtov. Imel je ljudi, ki so mu poročali o vsem, kaj se godi v Parizu. V Tunisu se je zavezal z raznimi vojaškimi zalagatelji, ki so mu preskrbovali za propagando potrebni denar. Ko se je spri s francoskim ministerskim rezidentom, je odpotoval brez vsacega dovoljenja v Pariz in ravno tako brez dovoljenja sklical konferenco generalov, da se posvetujejo o reformi vojske. Leta 1886 je postal vojni minister. Sedaj se je še le začela prava agitacija zanj. On je ustanovil častniško društvo v Parizu. 1887. leta se je moral umakniti iz ministerstva in bil imenovan za poveljnika v Clermond-Ferrandu; 20.000 njegovih pristaev se je ob odhodu zbralo na kolodvoru, da bi preprečili njega odhoda. To leto se je skrivaj povrnil v Pariz, da bi napravil državni prevrat, pa se mu ni posrečilo. Pozneje je bil odstavljen zaradi nepokorščine vojnemu ministru in sedaj se je odločno podal na politično polje. Dal se je v več krajih voliti v zbornico. 1889. leta ga je obsodilo državno sodišče zaradi rovanja na dosmrtno deportacijo v kako trdnjavo. Da bi se odtegnil kazni, zbežal je v Bruselj in pozneje v London. Denarna sredstva so mu pošla, in končno se je končal. Koliko se je pisalo o svojem času o tem človeku, ki si je domišljjal, da postane vladar Francije, kakor nekdanj Napoleon. Bil je nezvest sprog in končal sramotno. Politično pa je bil Boulanger že davno mrtev.

Nemčija. Vrhovni poveljnik gardnega voja, general pl. Meerscheit, je dal svojo demisijo. Govori se, da na njegovo mesto pride v Berlin grof Waldersee. Poslednji bi rad zopet prišel v Berlin, kjer bi se lahko bavil kolikor tolko s politikom. Grof Waldersee je odločen nasprotnik Rusije. Iz Berlina so ga bili odstranili, da pokažejo Rusiji, da odločilni krogi ne odobravajo Walderseejevih nazorov. Če ga sedaj prestavijo zopet v Berlin, bode to nekako znamenje, da odnosi mej Nemčijo in Rusijo neso baš presrečni.

Izvirni dopisi.

Iz slovenje-graškega okraja, 29. septembra. Kakor se nekda v mestu šepeta, je slovenje-graška okrajna hranilnica v preiskavi. C. kr. namestništvo je posebnega strokovnjaka za to preiskavo iz Gradca poslalo; našli so nekda velike nerednosti —, pa zgube menda nobene ne bo. Iz tega naj razvidijo gg. Farsky, podgorski Rogina in šentflorijanski Friškovec, kam okraj vedno zabrede, ako Slovenci niso zložni, kajti toti možje so rušili slogo tukajšnjih Slovencev.

Že enkrat so bili nekateri meščani hranilnico spravili v velike zadrege, iz katerih so jo Slovenci s pomočjo svojega tedanjega voditelja prečast. gosp. dr. Šuca spretno rešili. Čudno se nam torej zdi, da je g. c. kr. okrajni komisar ključ od hranilnice nekemu gospodu iz mesta izročil, ki se je vedno s svojim nasprotstvom proti Slovincem odlikoval, ako-ravno so njegovi somišljeniki zdaj drugikrat hranilnico pripravili v zadrege.

Prečast. g. dr. Šuc bil je že pred enim letom za hranilničnega ravnatelja in vodjo pisarne izvoljen, pa ker ima menda prav dober nos, ni hotel vodstva okrajne hranilnice prevzeti, dokler se mu pravilno ne izroči, in potemtako tudi sedanji odbor in ravnateljstvo, v katerem so tudi Slovenci, ne moreta za nerednosti biti odgovorna, ker se jim sploh hranilnica še ni izročila.

Iz Zagreba, 29. septembra. Dolgo so napovedovali svoj prihod v Zagreb in konečno so vendar prišli — Madjari. V soboto zjutraj se jih je pripeljalo 89 pod vodstvom grofa Evgena Zichy-a. Na kolodvoru se je zbralo le malo občinstva, med drugimi seveda vsa tukajšnja madjarska kolonija, ki od leta do leta kaj hitro narašča. Od uradnih oseb je bil župan dr. Amruš z nekaterimi mestnimi svetovalci, potem predsednik trgovsko-obrtne kamore z nekoliko obrtniki in trgovci. Župan dr. Amruš pozdravi pridele goste v imenu mesta Zgreba, ter

zaželi, da bi se mej seboj bolj spoznali, kajti to bi moglo imeti dobre posledice. Grof Zichy odgovori na pozdrav najpoprej v madjarskem jeziku, da niso prišli semkaj iz političnih nakan, nego da se bolj poznajo s hrvatskimi odnosi. Konec govora dovrši v hrvatskem jeziku. Ravno tako prijazno pozdravi goste predsednik trgovske kamore, Janko Grahor. Potem se gosti odpeljujejo v mesto, kjer pa ni bilo niti najmanjšega znamenja o kakšnem oduševljenju za naše brate. Pisatelj teh vrstic sprehajal se je ravno po Illici,* ko so se pripeljali gosti s kolodvora, ali se je v istini čudil, da je bilo vse tako mirno, kakor po navadi, premda so madjaroni pričakovali vsaj male ovacije. Kakšna razlika med dnevi odkritja Kačičevega spomenika, pevskega shoda ter prihoda Slovencev, in le temi! Čudno pa ni. Madjari so Hrvatom bratje le po imenu, ali ne po krvi, in kri ni voda. Tako trezno, kar prozaično bi rekli, so bili sprejeti Madjari, da so mogli na prvi trenotek opaziti vse naše mišljenje o žalostnih odnosih med Ogersko in Hrvatsko. Karakteristično pa je, da so Madjare med potjo pozdravili zastopniki javnih oblastev, a še posebej na kolodvoru v Lepavini arhimandrit s pravoslavnim duhovenstvom in prebivalstvom. Naši Srbi so bili pri vseh dose-danjih izložbenih svečanostih neutralni. Madjarski gosti so še isti dan obiskali izložbo. Pri glavnih vratih jih pozdravi predsednik izložbenega odbora, Vukotinović, katerega grof Zichy kar od radosti objame in poljubi kot starega znanca in prijatelja, mogli bi reči, tudi kot svojega političnega somišljenika.

Kakor drugim gostom, priredilo je mestno starešinstvo tudi Madjarom sijajen banket v dvorani glasbenega zavoda v nedeljo popoldne. Da so bili Madjari gostoljubno sprejeti, je popolnoma v redu, vsaj ne bodo mogli nam očitati, da ne stojimo na kulturnej stopnji naobraženih narodov, a da niso bili sprejeti oduševljeni, kakor so pričakovali Madjaroni, je pa najboljši dokaz, da narod sedanjo politiko madjaronske stranke popolnoma obsoja.

Kako mislijo Madjari o Hrvatih in njihovih narodnih težnjah, najbolj dokazujejo njihovi časopisi, ki ravno zdaj, ko boravijo v naši sredini zastopniki njihovi kot gosti, na dolgo in široko grdijo našo izložbo, češ, da se dozda na izložbenem prostoru ni nič drugega slišalo, nego samo panslaviistične izjave. Zagreb je tem časnikarjem pravo panslaviistično gnezdo, pa če se ne bodo Hrvatje pokazali zdaj, ko pridejo Madjari k njim, bolj patrijotični, to je madjaronski, potem bo treba napeti proti njim druge strune. Kakor da strune med nami in njimi že niso dosti napete! Kaj bi neki radi z nami storili? Najraje bi nas potopili v morje madjarske države, ko bi bilo mogoče, zatorej je njihova prva zahteva, da se mi ločimo popolnoma od drugih Slovanov in da le nje smatramo za prave brate. Ali ravno to je nemogoče storiti, kajti potem bi morali poginiti.

In če tudi se naši madjaroni v istini drže tega madjarskega recepta o izoliranju od ostalega Slovanstva, vendar so oni ravno v tem pogledu tako neznahtna stranka v narodu, da se kar gubi med ogromno večino, ki je skoz in skoz prepričana, da more biti Hrvatska jaka in velika le v zvezi z drugimi Slovani. K temu splošnemu prepričanju pa je pripomogla jako mnogo naša letošnja izložba, ki je probudila v narodu zopet ponos ter ga navdahnila z oduševljenjem v borbi za svoje pravice. Drzovitost madjarskih časnikarjev pa je najboljši dokaz, kakšne navidezne mirovne obljube so nam prinesli ogerski gosti v slovanski Zagreb.

„Slov. Narod“ bi rekel po „Zvezdi“.

Dopisnik.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. oktobra.

(God presvetlega cesarja) bodo gimnazijski učenci obhajali že jutri s skupno sv. mašo v stolnici sv. Nikolaja s tem, da bodo ta dan prosti šole. — Ker se je na višji tukajšnji gimnaziji osma šola razdelila v dva razreda, in ker je g. Fr. Jeraj moral v Novo Mesto, pridobil se je s Tirolskega pomožni učitelj g. Ager; nekaj pouka je prevzel skriptor g. Štefan, in nekaj g. Fr. Pernè, da je g. dr. Svetina prevzeti mogel matematiko in propedeutiko.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca septembra vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko

294 strank 120.943 gld. 79 kr., vzdignilo pa 259 strank 118.894 gld. 20 kr.

(Domača umetnost.) G. Alojzij Šubic, brat umrlih dveh umetnikov Janeza in Jurija, je na kraljevi slikarski akademiji v Monakovem dovršil prav lepo kopijo Rubensove slike „Vjetje Samsonovo“, katero je danes razstavil v izložbenem oknu tapetnika g. A. Obreze nasproti čitalnici; razstavljena bode do prihodnjega četrta. Tudi je dovršil podobo sv. Volbena za neko podružnico poljanske župnije nad Loko.

(Iz Ribnice) na Dolenjskem se nam poroča: Zaradi bolehnosti vložil je bil pred jednim mesecem tukajšnji občesposhtovani nadučitelj in šolski vodja štirirazredne deške in dvorazredne dekliške šole gosp. Jožef Raktelj, po 48letnem službovanju, prošnjo za stalno upokojenje. Danes dne 30. sept. je došla njegova prošnja ugodno rešena in se mu je zaradi tolikoletnega uspešnega delovanja izrekla popolno priznanje in pohvala visokega c. kr. deželnega šolskega sveta in sl. c. kr. okrajnega šolskega sveta. To odlikovanje veseli vse njegove obile prijatelje in znance in posebno njegove mnoge nekdanje učence in učenke. Z njegovim upokojenjem izgubi tukajšnja ljudska šola jako vnetega in na daleku na Kranjskem poznatega in čislana šolnika, kateri je neprenehoma skozi 43 let na tej šoli deloval in je vsled svojega mirnega in taktnege vedenja občo priljubljenost in spoštovanje vžival, tako da ga je ribniška občina pred nekaterimi leti imenovala svojim častnim občanom. Pred 16 leti je bil tudi nekoliko časa c. kr. okrajni šolski nadzornik za črnomaljski šolski okraj. V stalnem pokoju želimo mu še mnogaja leta! — S tem, da je sl. c. kr. okrajni šolski svet v Kočevju tolikozasluznega gosp. Jožefa Raktelja predlagal za odlikovanje — pridobil si je v srcih vseh njegovih čestilcev stalno zaupanje in spoštovanje. —

(Družba sv. Cirila in Metoda) prejela je po gospodu koncipijentu Antonu Bilcu iz Postojne 30 gld. 30 kr., svoto, ki se je nabrala v prijateljski družbi, zbrani ob premeščenju gospoda učitelja Dimnika v Ljubljano. Gospod določilatelj pristavlja: „Naj bi se vsako praznovanje prijateljskih prihodov in odhodov končalo z enakim dobredelnim dejanjem!“ — Resnično, tudi mi si želimo, da se posnemajo taki pozivi in zahvaljujoč se postojnskim narodnjakom, ključemo jim: „Slava!“

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Oddaja del.) V pisarni c. in kr. oskrbovalnega magacina v Ljubljani vršila se bode dne 9. oktobra 1891, ob 10. uri popoldne, javna obravnava zaradi zagotovljenja poprav lesenih in železnih posteljnakov, čiščenja in poprave posteljnega perila, za potrebe c. in kr. oskrbovalnega magacina ter zaradi zagotovljenja čiščenja volnenih odej z valjalnicami za potrebe c. in kr. garnizijske bolnišnice št. 8 za dobo od 1. januarja do 31. decembra 1892, oziroma do 31. decembra 1894. Pri obravnavi sprejemale se bodo pismene ponudbe, ki imajo za 50 kr. kolek in so zapečatenene, pa tudi na ustne se bode oziralo. Na zakasnele in brzojavnim potom došle ponudbe se ne bode ozir jemalo. Natančnejši pogoji pogledajo se lahko vsak dan od 8.—12. ure popoldne in od 2.—4. ure popoldne v pisarni c. in kr. oskrbovalnega magacina v Ljubljani. Razglas leži pa tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice na ogled.

(Nova Opatija) se je ustanovila pri č. oo. trapistih v Reichenburgu na Štajerskem. Dne 27. sept. so mil. knezoškof mariborski posvetili novega opata, dosedanjega priorja, č. o. Janeza Krst, Epalle.

(Zveza slovenskih posojilnic) v Celju je izdala „Letopis slovenskih posojilnic za leto 1890“, katerega je sestavil gosp. Ivan Lapajne, ravnatelj in tajnik okrajne posojilnice v Krškem. O priliki povzamemo temu letopisu zanimivejše podatke o delovanju slovenskih posojilnic.

(Dopolnilna volitev) državnega poslanca za kmetske občine treh zapadnih političnih okrajev Koper-Poreč-Pulj se bode vršila dne 30. oktobra. Volitve volilnih mož se bodo vršile med 12. in 20. oktobrom. Borba bode huda, ker bodo lahoni napeli vse sile za svojega kandidata. Treba torej vzajemnosti in vestrajnega dela, da zmaga pravična stvar.

(Odbor „Pisateljskega podpornega društva“) vabi gg. društvenike, da se udeležijo Bl. Potočnika slavnosti prihodnje nedelje v Št. Vidu. „Pisateljsko podporno društvo“ bode zastopala posebna deputacija.

(Južna železnica) je s 1. oktobrom vpeljala zimski vozni red po srednje-evropskem času, ki je za dve minuti pred praškim. Tudi je z ozirom na mrzle noči odredila, da se od 1. t. m. kurijo vozovi ponočnih vlakov.

(Ogenj.) V torek zjutraj ob 3. uri je zgorela hiša in gospodarsko poslopje J. Sabatija, posestnika v Studencih pri Mariboru. Sumijo, da je zanetil zlobna roka. Pogorelec je bil zavarovan za malo svoto.

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) Umrli je dné 25. sept. č. g. J. Mastnjak, župnik v Slivnici pri Celju; v pokoj je šel č. g. Miha Žnidar, župnik v Zrečah; č. g. Jurij Purgaj, kapelan v Rogatecu, je premeščen kot provizor v Slivnico; na njegovo mesto pride č. g. J. Rotner iz Šmarja; č. g. Fr. Časel, kapelan v Slivnici, je premeščen v Šmarje.

Raznoterosti.

— Ivan Gončarov, znani ruski romanosilec, je umrl v 80. letu za vnetjem pluć. Gončarov je bil še sovrstnik Puškinov. Spisal je jako mnogo. Posebno je znan njegov veliki roman „Oblomov“. Pri nas Slovenci pa njegova dela dosedaj še niso dosti znana.

— Palače kralja Kreza. Francoski starinoslovci bodo jeli razkopavati v Sardu (v Malej Aziji), kjer je bilo nekdanje glavno mesto Lidije, in prekrasne palače kralja Kreza.

Telegrami.

Borovnica, 2. oktobra. Županom izvoljen Josip Verbič.

Liberce, 1. oktobra. Včeraj okoli polnoči so našli v Rosenthalu pred Libercami na obehstranskih podpornikih izstreljene meter visoke in pol metra globoke luknje. Železniško osobje je to takoj zapazilo in popravilo. „N. Fr. Presse“ poroča, da je to storil kak zlikovec, in je dogodek brez političnega pomena. Luknje je naredil razpok dveh majhnih bomb, ki se je slišal v okolici; načelnik postaje je to čul in hitro ukazal popraviti. Zločinec ni znan. Rosenthal je tovarniški kraj v liberški okolici. Okolu 100 korakov od postaje je prehod skozi nasip, pod mostom so vodovodne cevi, v katerih jedno sta bili položeni dve bombi.

Liberce, 1. oktobra. Vsprejem cesarjev je bil sijajen. Cesar si je najprvo ogledal tkalsko šolo, kjer ga je pozdravil predsednik trgovske zbornice, Ginzkey. Cesar je izrazil veselje o razvoju industrije. Popoldne si je ogledal tovarne obeh Liebigov. V Ginzkey-evi tovarni je rekel cesar, da obžaluje, ker se tamošnje tovarne niso udeležile praške razstave.

Praga, 1. oktobra. Cesar se je vrnil v Prago ob 9. uri 38 minut zvečer.

Praga, 2. oktobra. Ko si je danes cesar ogledaval popravljeno samostansko cerkev v Emavsu in mestno sirotišnico s cerkvico na Vyšehradu, pozdravljalo ga je zopet prebivalstvo najnavdušeneje. Cesar je v sirotišnici nagovoril več gojencev. Ko je cesar stopil iz bolnišnice, pade pred njega človek v bluzi, moléč prošnjo, katero je cesar milostno vsprejel. Cesar si je nato ogledal kaznilnico, pokusil juho za kaznjence,

katera se mu je zdela slastna, izrekel svojo zadovoljnost o vredbi in se vrnil v mesto Prago.

Dunaj, 2. oktobra. Vsi današnji listi pišejo, da podloženi bombi v Rosenthalu nesta veljali dvornemu vlaku, v katerem se je peljal cesar, temveč je le hudobija, katere vzrok še ni znan. Listi naglašajo cesarjevo nepopisno popularnost, ki se je zopet pokazala sinoči pri srčnem vsprejemu, katerega je dunajsko prebivalstvo priredilo cesarju kot knezu miru in posredovalcu med raznimi narodi.

Pariz, 1. oktobra. Pristaši Boulangerjevi odpošljejo deputacijo k pogrebu. Poslanec Castelin meni, da bode ta stranka sedaj razpala.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je mehko, toda ob enem uplivno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—193)

Tuji.

29. septembra.

Pri **Maliču**: Cora, poštni komisar; Smolin, iz Trsta. — Link iz Ljubljane. — Kump, potovalec, iz Kočevja. — Schreiner, komik, iz Rima. — Regnat, dvorni svetnik, iz Gorice. — Fuchs, zasebnik, s soprogo, iz Dvora. — Nastran, trgovec; Spitaler, inženir; Rutner, stotnik, iz Gradea. — Schorr, trgovec, iz Berolina. — Gintl, vladni svetnik, s hčerjo; Eisenstätter, Schweritz, Müller, Klöss, trgovci; Pollitz, potovalec, z Dunaja. — Tschirkovits, trgovec, s sinom, iz Belgrada. — Tomič, trgovec, z Gorenjskega.

Pri **Stonu**: Hochsinger; Svetič, vzgojitelj; Weinle, potovalec, z Dunaja. — Faligor iz Pariza. — Kladva, sod. pristav, s soprogo, iz Ilir. Bistrice. — Lazarevič, profesor; Ristič, iz Srbije. — Zambon iz Rive. — Jacuzzi, zasebnik, iz Vidna. — Sanzin, Masaratti, trgovca, iz Trsta. — Löwinger, trgovec, iz Vel. Kaniže. — Kapus, trgovec, iz Kroke. — Falk, trgovec, iz Berolina.

Pri **Južnem kolodvoru**: Furjevski iz Ribnice. — Rohner iz Pulja. — Fuchs, uradnikova soproga, iz Istre. — Dudan, in Stofa, inženir, iz Trsta. — Virant iz Celja.

Pri **avstrijskem caru**: Antonija Schüller in Marija Globočnik iz Kroke. — Stangl, zasebnica, iz Bleda.

Umrli so:

29. septembra. Terezija Grus, godčeva hči, 4 mesece, Opekarska cesta 9.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Motrine na 24 ur v mda
opazovanja	barometra v mm	termometra po Celsiusu			
7. u. jut.	739.4	8.4	sl. svzh.	oblačno	
1 2. u. pop.	735.2	18.4	"	"	0.00
9. u. zveč.	737.7	13.8	"	"	
Srednja temperatura 13.5°, ravno normalu.					

Organist in cerkvenik,

oženjen, išče službe.

Več pové upravništvo „Slovenca“.

(1387) 4-1

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporočá
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Zadnji mesec!

Velika loterija

Zadnji mesec!

praške razstave.

Glavna dobitka

100.000 gld., 50.000 gld.

priporočá

J. C. Mayer.

Srečka po 1 gld.

Dunajska borza.

Dné 2. oktobra.

Papirna renta 5%, 16% davka	91 gld. 40 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	91 " 20 "
Zlata renta 4%, davka prosta	109 " 25 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 05 "
Akoije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1009 " — "
Kreditne akoije, 160 gld.	283 " 25 "
London, 10 funtov strl.	116 " 85 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 26 "
Cesarski cekini	5 " 55 "
Nemških mark 100	57 " 45 "

Dné 1. oktobra.

Ogerska zlata renta 4%	103 gld. 90 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 60 "
4% državne srečke 1. 1854, 250 gld.	134 " 50 "
5% državne srečke 1. 1860, 100 gld.	146 " 50 "
Državne srečke 1. 1864, 100 gld.	182 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " — "
Zastavna pisma	100 " 30 "
Kreditne srečke, 100 gld.	185 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	16 " 90 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	" — "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	48 " 75 "
Akoije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 " — "
Akoije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2825 " — "
Akoije južne železnice, 200 gld. sr.	103 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 22 "
Laških lir 100	45 " 50 "

MERCUR menjarnična delniška
družba na Dunaju,
I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% galske propinacijske zadolžnice.

4½% zastavna pisma peštanske ogerske komercijalne banke.

4½% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

50.000 goldinarjev

se dobi z jedno

promeso zemljiško-kreditnih srečk

à 1¼ gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje že 5. novembra!

Zahvala.

Gospod France Jamnik, posestnik na Igu, je podaril za ubožno šolsko mladino znesek pet goldinarjev. Za blagi dar se iskreno zahvaljujoč, kličem: Bog stotero povrni!

Na Igu, dné 30. oktobra 1891.

Francišek Ks. Trošt,
nadučitelj in voditelj.

Srajce, zavratnike, za-
pestnice, kravate

v veliki izberi pri (4—2)

M. PODKRAJŠEK,
špitalske ulice, Ljubljana.

Od pluga do krone.

Obširni zgodovinski roman,
zajét iz kranjske povestnice.

(1859) 17

Barthel-ov izvirni

(16-16)

carbolineum

najboljši, najcenejši lesni namaz.

Njegove kakovosti nobeno drugo sredstvo ne prekosí.

5 klg. poštni zavitek gld. 1.50., 100 klg. gld. 16.—
loko Dunaj.

Semensko lužilo,

varstvo zoper pšenični palež.

1 zavitek na 100 litrov 15 kr. — Če se več
vzame, ceneje.

Mast za ohranitev usnja

naredi usnje močno in trajno, varuje pred močo in mrazom.

C. kr. patentovana

mast za kopita

obvaruje kopita raznih bolezni.

1 klg. ploščinska pušice 80 kr., 5 klg. poštni zavitek
gld. 2.50, 100 klg. gld. 40.— loko Dunaj.

MIHAEL BARTHEL & Co.

Dunaj, X., Keplergasse 20.

(Ustanovljeno 1781.)

(12)

Zalogo imata

brata Eberl-a v Ljubljani.

Dopisuje se slovenski.